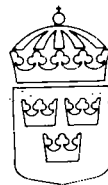

Försvarsutskottets yttrande

1986/87:2 y

över motioner om instiftande av minnesmedaljer

FöU
1986/87:2 y

Till konstitutionsutskottet

I yttrandet behandlas motionerna 1985/86:Fö314, Fö315 och Fö321 som alla innehåller förslag om införande av minnesmedaljer och som enligt beslut av försvarsutskottet överlämnas till konstitutionsutskottet med detta yttrande.

Motionerna

I motion Fö314 av Birger Hagård (m) yrkas att riksdagen hos regeringen begär förslag om instiftande av en särskild minnesmedalj för beredskapstjänstgöring åren 1939 – 1945. Motionären påminner om att det redan under år 1941 föreslogs i dagspressen att värnpliktiga, som under dåvarande politiska orostid fullgjort en lång och väl vitsordad beredskapstjänstgöring, borde få en särskild officiell minnesmedalj. Förverkligandet av detta skulle, anför han, utan tvivel i hög grad uppskattas av alla dem som med stora personliga uppoffringar bidragit till att trygga vårt lands neutralitet under andra världskriget.

Motion Fö315 av Gullan Lindblad (m) gäller förslag om en minnesmedalj till svensk personal i fredsbevarande internationell verksamhet. Motionären erinrar om att det i dag torde finnas nära 50 000 svenska män och kvinnor som har fullgjort internationell fredsbevarande tjänst. Militär personal i FN-tjänst kan, anför hon, tilldelas FN-medalj. Någon officiell utmärkelse att tilldelas personal i övrig internationell fredsbevarande tjänst finns däremot inte. Rättviseskäl talar enligt motionären för att man inför en svensk medalj för trogen fredstjänst. Den föreslås förlänas därav förtjänta personer som inte kan få FN-medaljen. Motionären ser också ett eventuellt behov av en variant att tilldelas den som utmärkt sig genom särskild rådighet eller tapperhet.

I motion Fö321 av Siri Häggmark (m) föreslås införande av en medalj för särskilda insatser inom försvarsmakten. Motionären erinrar om att det inte finns någon utmärkelse som kan tilldelas för särskilda förtjänster inom försvarsmakten i fredstid fränsett den för främst livräddning alltmer sällan utdelades medaljen "För berömliga gärningar". Det bör, anser hon, instiftas en utmärkelse, benämnd Kungl. Svärdsmedaljen i guld, att utdelas till militära befattningshavare inom svenska försvarsmakten, oavsett tjänstegrad, som belöning för särskilda krigsmannaförtjänster såväl under fred som i krig.

I alla tre motionerna föreslås att de föreslagna minnesmedaljerna administreras av Kungl. Maj:ts orden. FöU 1986/87:2 y

Yttrande

Över motionerna har överbefälhavaren yttrat sig. Beträffande den föreslagna minnesmedaljen för beredskapstjänstgöring åren 1939–1945 (Fö314) säger sig överbefälhavaren hysa all respekt för de många berömliga insatser som gjordes under beredskapsåren till gagn för vårt försvar och för freden i landet. Att efter den tid som förflutit sedan dess utdela den föreslagna medaljen torde dock enligt överbefälhavaren möta vissa administrativa hinder och eventuellt också problem i rättvisehänseende. Han vill emellertid med hänsyn till den goda saken inte avstyrka förslaget.

Överbefälhavaren tillstyrker tillkomsten av en medalj till svensk personal i fredsbevarande internationell verksamhet (Fö315). Han säger sig vara väl medveten om de många utmärkta insatser i internationell fredsbevarande tjänst som genom åren gjorts av svensk såväl militär som civil personal.

Aven införandet av en medalj för särskilda krigsmannaförtjänster (Fö321) vinner överbefälhavarens stöd. Han delar motionärens uppfattning att det finns ett behov av att både i fred och i krig i form av en medalj eller annan utmärkelse kunna belöna särskilt förtjänt personal. Han påminner i sammanhanget om att försvarsmaktens tapperhetsmedalj endast utdelas för visad tapperhet i strid.

Försvarsutskottet

Försvarsutskottet hyser i likhet med motionären i motion Fö314 (m) och överbefälhavaren aktning för dem som med personliga uppoffringar fullgjorde beredskapstjänstgöring under andra världskriget och därigenom bidrog till att trygga vårt lands fred och frihet. Utskottet är dock inte berett att stödja motionärens förslag om att efter så lång tid instifta en särskild minnesmedalj.

Utskottet uppskattar också det arbete som svensk personal gjort och gör inom ramen för olika fredsbevarande insatser på det internationella planet. Ett handlande utöver det vanliga av anställda inom försvarsmakten är självklart likaså värt samhällets tacksamhet. Utskottet finner emellertid inte tillräckliga skäl för riksdagen att bifalla motionerna Fö315 (m) och Fö321 (m) om särskilda minnesmedaljer för sådana förtjänstfulla gärningar.

Stockholm den 2 december 1986

På försvarsutskottets vägnar

Lennart Blom

Närvarande: Lennart Blom (m), Olle Göransson (s), Åke Gustavsson (s), Kerstin Ekman (fp), Evert Hedberg (s), Ingvar Björk (s), Hans Lindblad (fp), Olle Aulin (m), Iréne Vestlund (s), Gunhild Bolander (c), Christer Skoog (s), Barbro Evermo (s), Wiggo Komstedt (m) och Ingbritt Irhammar (c).

FöU 1986/87:2 y

Avvikande mening

Lennart Blom, Olle Aulin och Wiggo Komstedt (alla m) anser att sista stycket i utskottets anförande som börjar "Utskottet uppskattar" och slutar "förtjänstfulla gärningar" bort ha följande lydelse:

Utskottet uppskattar också det arbete som svensk personal gjort och gör inom ramen för olika fredsbevarande insatser på det internationella planet. Ett handlande utöver det vanliga av anställda inom försvarsmakten är självklart likaså värt samhällets tacksamhet. Utskottet anser sig böra tillstyrka att det för sådana förtjänstfulla gärningar införs särskilda minnesmedaljer. Motionerna Fö315 (m) och Fö321 (m) bör bifallas av riksdagen.

